

Handläggare

Eva Carlbaum
Telefon: 08-508 33 667

Bättre anpassad undervisningstid i grundskolan, specialskolan och sameskolan

Kontorsutlåtande med anledning av remiss från kommunstyrelsen, dnr KS 2022/14

Sammanfattning

Utbildningsförvaltningen i Stockholm har i december 2022 mottagit en remiss av promemorian Bättre anpassad undervisningstid i grundskolan, specialskolan och sameskolan från Utbildningsdepartementet, Regeringskansliet.

Remissen avser förslag om ändringar i skolregleringen som rör den del av timplanerna för grundskolan, specialskolan och sameskolan som avser språkval, skolans val, elevens val och fördelningen av tid mellan vissa ämnen.

Bland de aktuella skolformerna har utbildningsförvaltningen i Stockholms stad ansvar för grundskola. Förvaltningens yttrande avser således denna skolform.

Utbildningsförvaltningen ställer sig positiv till förslaget på systemnivå, men ser en stor utmaning för de skolor som har profil- och spetsutbildningar och därmed får ytterligare utökad undervisningstid. Ett förslag är att se över möjligheten att ge undantag för denna typ av utbildningar.

Generellt vill också utbildningsförvaltningen understryka vikten av att C-språk möjliggörs inom ramen för skolans val.

Bakgrund

Utbildningsdepartementet har för yttrande remitterat följande till kommunstyrelsen:

Förslag att elevens val ska tas bort och att tiden från elevens val omfördelas till framför allt samhällsorienterande och naturorienterande ämnen, samt till vissa praktisk-estetiska ämnen. Eftersom elever därmed inte längre kommer att kunna läsa ett nybörjarspråk (inklusive teckenspråk för

hörande) inom ramen för elevens val föreslås att huvudmännen inom ramen för skolans val även ska få erbjuda undervisning på nybörjarspråk. Det föreslås också att det vid skolans val inte ska vara möjligt att minska antalet timmar i språkval.

Ärendet

För att minska den så kallade stoffträngseln, det vill säga den obalans som uppstår när kraven på vad ett ämne ska omfatta inte står i proportion till den tid som har avsatts för ämnet, föreslår utbildningsdepartementet att elevens val ska tas bort och att tiden från elevens val omfördelas till framför allt samhällsorienterande och naturorienterande ämnen, samt till vissa praktisk-estetiska ämnen. Eftersom elever därmed inte längre kommer att kunna läsa ett nybörjarspråk (inklusive teckenspråk för hörande) inom ramen för elevens val föreslås att huvudmännen inom ramen för skolans val även ska få erbjuda undervisning på nybörjarspråk. Det föreslås också att det vid skolans val inte ska vara möjligt att minska antalet timmar i språkval.

Ändringar föreslås i skollagen (2010:800), skolförordningen (2011:185) och förordningen om dansarutbildning (2011:7). Ändringarna i de två förstnämnda föreslås träda i kraft den 1 juli 2024 och tillämpas första gången på utbildning från och med höstterminen 2024.

För stadier som en elev har avslutat före ikraftträdandet föreslås att bestämmelserna i skolförordningens timplaner för grundskolan, specialskolan och sameskolan ska gälla i den äldre lydelsen. Det beslut om fördelning mellan årskurser av undervisningstid inom ett stadium som fattas utifrån en timplans nya lydelse ska inte tillämpas på årskurser som en elev har avslutat före ikraftträdandet av timplanen.

I remisspromemorian finns en föreslagen timplan för grundskolan.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom grundskoleavdelningen.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Utbildningsförvaltningen ställer sig positiv till förslaget på systemnivå, men ser stora utmaningar för de skolor som har profiler och spetsutbildningar och därmed får ytterligare utökad undervisningstid.

När elevens val försvinner får skolor med profil- och spetsutbildningar allt svårare att skapa rimliga skoldagar för eleverna, detta gäller även om tiden för skolans val tas i anspråk. Elever i dessa verksamheter har redan idag betydligt längre skoldagar än vad andra elever har. Om skolorna i och med förändringen skulle anpassa profilens omfattning till den tid som timplaneförslaget innebär kommer det att ha avsevärd negativ inverkan på den kvalitet som stadens profil- och spetsutbildningar vill hålla och håller idag. På sikt kan det innebära att profiler avvecklas, då den föreslagna förändringen inte ger nödvändiga förutsättningar för att ordna profil- och spetsutbildningar. Utbildningsförvaltningen ser stora utmaningar i att bibehålla verksamheternas höga kvalitet, exempelvis i Adolf Fredriks musikklasser. Ett förslag är att se över möjligheten till att ge undantag för denna typ av utbildningar.

Generellt vill också utbildningsförvaltningen understryka vikten av att C-språk möjliggörs inom ramen för skolans val.

Lena Holmdahl
Utbildningsdirektör